

PANDÍON

2009:2 Årg. 25
tidskrift för fågelintresserade

Pandion

Årgång 25

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 2 ggr. årligen (juni och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Vakant

Vice ordf. Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel , 070-576 04 77
mattias.rudenvall@3mail.se

Kassör. Bo Dahlström
Karlslund Ullersäter
718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Lennart Sandberg och Sven-Olof Eriksson.
Suppleant: Ulla Wallin och Jan Myhlback.

Försäljningsansvarig:

Mattias Rudenvall
Kvarnbackavägen 9
711 72 VEDEVÅG
Tel 070-576 04 77
mattias.rudenvall@3mail.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubblokaler: Vid pappersmuseet, Frövifors

Fågelrapporter skickas till:

Mats Andersson,
Hagabergsliden 4
711 31 LINDESBERG
Tel. 0581-16274
mats16274@telia.com

eller
Jan-Erik Malmstigen
Skomakargatan 6
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för

Pandion: Lennart Sandberg
Tallbacksgatan 3
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

[http:// birds.nu/ffk.htm](http://birds.nu/ffk.htm)

Omslaget: Skata, Jonas Lundin

Snart är då år 2009 tillända. Året då klubben blev 25 år. Under året har vi fått ny klubblokal och flyttat från lokalerna i Blixterboda till nya lokaler vid pappersbruksmuseet i Frövi. De nya lokalerna är vid jämförelse ljusare och trivsammare. En stor fördel är också att dom är varma. De medlemmar som nu besöker lokalen kan glädja sig åt att ha stömstarar och försärlor precis utanför knutarna. Har man tur går det att få in en svart rödstjärt i blickfånget. Den nya lokalen kan kanske användas till nya aktiviteter så att intresset för föreningen kan öka. Medlemsantalet har sakta men säkert minskat och är nu nere på 143. Nästan trettio medlemmar försvann i år och tjugo har inte betalt än!

Två intressanta möten har hållits i höst. Tomas Haraldsson invigde nya lokalen med att berätta om Syriens fågelliv. Han tog oss på en intressant resa från öken till "fjälltrakter". Andreas Sandberg fick hoppa in med kort varsel och berättade om fågelskådning från två öar, Björnön i norra Upplands skärgård och Utklippan i Blekinge skärgård.

Nu kommer vargavintern i dubbel bemärkelse. Vargen har varit fridlyst sedan 1966 men nu skall jakt åter tillåtas. Förhoppningsvis leder den till att acceptansen blir större och vargen samtidigt blir skyggare. Om man jämför med när licensjakt på lo infördes så kommer förhoppningsvis illegala jakten minska. Jägarnas interna kontroll kommer att fungera så att varje illegalt dödad varg minskar chansen för den ärlige jagaren att få fälla en varg legalt. Nu kan jag lugna er som vill delta i och lyssna efter ugglor under uggleveckan att jakten då är slut. Den kommer att avlysas när vargens parningssäsong inleds i mitten av februari. Så anmäl er till ugglelyssningen. Förhoppningsvis kommer det vara fler ugglor som ropar nu i vår än jämfört med i år. I år var ju pärlugglan nästan helt tyst under hela våren. Den som inte vill ut i kylan i mars har flera utflykter att välja på – ta en titt i programmet!

Vi ses på någon av klubbens aktiviteter!
-redaktören

Kallelse till

Årsmöte

Torsdagen den 4 februari 2010

Plats: Klubblokaler vid pappersmuseet Frövifors

Sällsynta fåglar i Lindesbergs kommun, trender de senaste fem åren

Jan-Erik Malmstigen

I Pandion nr 1 2005 publicerade jag en tabell med de fåglar som observerats med max 50 fynd i kommunen t.o.m. 2004. Eftersom det nu gått ytterligare fem år kan det kanske vara läge att uppdatera denna tabell.

Det är naturligtvis vanskligt att dra några alltför säkra slutsatser om trender etc. när man jämför de olika tidsperioderna med varandra. Helt klart är t.ex. att den ornitologiska aktiviteten i kommunen de senaste åren har varit betydligt lägre än tidigare års. Nyrekrytering av yngre fågelskådare har varit svår så i takt med att flera av våra tidigare mer aktiva skådare flyttat från kommunen är vi idag endast en handfull året-runt skådare som fortfarande håller ställningarna.

Observera att tabellens kolumner visar antalet fynd i perioder om 10 år med början 1975 med undantag av perioden 2005-2009 som endast omfattar 5 år.

Tre arter som försvunnit från tabellen som publicerades 2005, är *spetsbergsgås* (27 fynd åren 2005-2009/totalt 69), *snatterand* (14/64) och *rödstrupig pip-lärka* (12/54), samtliga med idag >50 fynd totalt. Samtliga dessa tre arter angavs 2005 som "arter som uppvisar tydligt ökande siffror".

Inga för kommunen nya arter har rapporterats de senaste fem åren. Endast en klamrad fågel, kejsargås samt rasen tundrasädgås. Bland ovanligare arter

kan nämnas ett fynd av vardera amerikansk kricka, ägretthäger, stäpphök och blåkråka.

Hur ser då trenderna ut idag?

Arter som uppvisar tydligt ökande siffror:

- ♦ Smådopping
- ♦ Svärta
- ♦ Rödglada
- ♦ Brunglada
- ♦ Lappuggla

Nya på listan är samtliga arter utom svärta som visade en kraftig ökning redan perioden 1995-2004 och som tydligen fortsätter denna trend. Fyra fynd av lappuggla är inga höga siffror men mörkertalet är stort och kommunens första häckfynd i år kan tyda på att det finns fler fåglar som väntar på att upptäckas.

Arter som uppvisar tydligt minskande siffror:

- ♦ Fjällgås
- ♦ Prutgås
- ♦ Bergand
- ♦ Ejder
- ♦ Dubbelbeckasin
- ♦ Sommargylling
- ♦ Pungmes
- ♦ Videsparv

Myrsnäppa, rödspov, roskarl och busksångare visade minskande siffror 2004 vid en jämförelse med tidigare år. An-

talet fynd de senaste fem åren ligger idag på ungefär samma nivå som då. Däremot har antalet fynd av ovanstående arter minskat kraftigt de senaste fem åren. Fjällgås saknar t.ex fynd, övriga arter med endast ett fynd vardera.

Litteratur:
Malmstigen, J-E. 2005. Sällsynta fåglar i Lindesbergs kommun. Pandion 21:2-4

Tabell:						
Max 50 fynd i Lindesbergs kommun						
	-1974	1975-84	1985-94	1995-2004	2005-2009	Summa
Tundrasädgås					1	1
Fjällgås		1	2	5		8
[Snögås]	1	3	2			6
[Strippgås]				1	1	2
[Kejsargås]					1	1
Prutgås	1	5	6	7	1	20
Rostand			1	1		2
Gravand		4	6	10	4	24
Amerikansk kricka				1	1	2
[Mandarinand]			1	5	1	7
Vitögd dykand			1			1
Bergand	6	5	7	9	1	28
Ejder		2	2	6	1	11
Alfågel	1	10	5	13	7	36
Svärta	3	3	4	15	10	35
Dalripa	2		1			3
Rapphöna	>1	5	5	4	ca 10	25
Svartnäbbad islom	1					1
Smådopping	2	6	11	8	7	34
Gråhakedopping	2	4	6	11	7	30
[Rosaryggad pelikan]				1		1
Ägretthäger		2	1	1	1	5
Svart stork			4	2		6
Vit stork	3	1	8	6	1	19
Brunglada		1	1	1	3	6
Rödglada	1	1	5	6	8	21
Stäpphök			2		1	3
Ängshök		1	8	20	8	37
Aftonfalk	2	1	1	5		9
Jaktfalk			1			1
Tjockfot			1			1
Svartvingad vadaresvala			1			1
Fjällpipare		1	2	2	3	8
Kustsnäppa	1	1	3	9	6	20
Sandlöpare			2	1		3

	-1974	1975-84	1985-94	1995-2004	2005-2009	Summa
Spovsnäppa	1	9	14	>14	>2	>40
Skärnsnäppa		1	1			2
Myrsnäppa			5	1	1	7
Dubbelbeckasin	1	17		9	1	28
Rödspov		3	14	2	1	20
Tereksnäppa			1			1
Roskarl	1	4	15	7	3	30
Smalnäbbad simsnäppa			3	2	1	6
Bredstjärtad labb	1			1		2
Kustlabb		1		3		4
Svarthuvad mås			1			1
Dvärgmås	1	2	6	17	9	35
Vittrut				2		2
Tretåig mås	1		4			5
Silvertärna			12	22	5	39
Småtärna		1				1
Vitvingad tärna				1		1
Tobisgrissla			1			1
Turturduva		1	2	1	1	5
Fjälluggla		3	3	1		7
Slaguggla		5	2	3	1	11
Lappuggla		2	4	1	4	11
Alpseglare				1		1
Blåkråka	3	1			1	5
Härfågel	1	6	2	2		11
Vitryggig hackspett	6	2	3	2		13
Tofslärka		1				1
Berglärka		2				2
Citronärta				2		2
Engelsk sädesärta		1	1			2
Svarthakad buskskvätta			1	1		2
Busksångare			8	3	2	13
Trastsångare		2	11	11	8	32
Höksångare		1		2		3
Lundsångare			5	5	2	12
Taigasångare			1			1
Brandkronad kungsfågel			1			1
Pungmes			3	7	1	11
Sommargylling		4	6	5	1	16
Lavskrika	1	1				2
[Svartkråka]				1		1
Gulhämpling				2		2
Bändelkorsnäbb			1	20	3	24
Videsparv	1	4	9	10	1	25

Dygnsinventeringen 29-30 maj 2009

Sven-Olof Eriksson

Det är 25 år sedan klubben bildades och samma år började vi med Dygnsinventeringen. Helt fantastiskt! Det gäller att se så många fågelarter som möjligt under ett dygn (vi har dragit ner till 22 tim för de två återstående timmarna gav inte så mycket, kanske bara lätt medvetlöshet för oss jagande).

Eftersom det är 25 år sedan allt startade så bjöd vi in 80-talets (då unga) skådare till Dygnsinventeringen. De som kom var Magnus Köpman, Thomas Everlid och Johan Vretenberg.

Innan start träffades vi hemma hos Ulla och mig, där vi åt varmkorv, sörplade dricka, kaffe och pratade gamla fågelminnen. Trevligt! Allteftersom tiden led mot start började de flesta att skruva på sig, sugna på att börja sökandet efter arter. Tänka sig sol med värme och vackert väder ett helt dygn.

Årets Dygns hade börjat: Vi var fjorton personer som bildade åtta lag som började sökandet i Lindesbergs kommun, från väster till öster, norr till söder. Några roliga arter dök upp under dygnet: Brun glada vid Mon, Finnåker, myrsnäppor vid Näset, Finnåkerssjön, silltrut vid Sällingsjön, silvertärnor vid Storåbadet och en jorduggla vid Österhammarssjön.

När dygnet gått hade vi återsamling hemma hos oss där vi kunde räkna ihop 145 arter.

Kommenterande artlista:

Sädgås: Gammelbo.
 Vitkindad gås: Västvalla, Nederby och Hägernäs, Valfisken, Väringen.
 Blåsand: Morskogasjön.
 Snatterand: 2 par, Sjömosjön.
 Årta: Reningsdammarna, Rockhammar.
 Småskrake: Stor-Väringen.
 Järpe: Mellratjärnen.
 Rapphöna: Rävbo, Nederby.
 Vaktel: Rynningefors, Gillberga.
 Brun glada: Mon, Finnåker.
 Havsrör: Sällingsjön.
 Kornknarr: Västvalla, Nederby, Al-bäckån.
 Rörhöna: Reningsdammarna, Rockhammar.
 Strandskata: Sotarön, Väringen.
 Myrsnäppa: Näset, Finnåkerssjön.
 Silltrut: Sällingsjön.
 Silvertärna: Storåbadet.
 Jorduggla: Öserhammarssjön.
 Nattskärna: Valsjöheden, Käglan,
 Gubbmossevägen.
 Trädslärka: Sällingegärdet, Käglan,
 Valsjöheden, Österhammarssjön.
 Forsärta: Stenby, Musee't, Frövifors,
 Hammarbacken, Grimsö.
 Strömstare: Östra Öskevik.
 Kärrsångare: Västvalla.
 Trastsångare: Hagaberg, Frövi.
 Ljungpipare: Gälsmossen.
 Rödbena: Hökasjön.
 Gransångare: Nyberget.

Lag	1	2	3	4	5	6	7	8
Smålom	1		1	1		1	1	1
Storlom	1	1	1	1	1	1	1	1
Skäggdopping	1	1	1	1	1	1	1	1
Svarthakedopping	1	1	1	1	1	1	1	1
Storskarv	1		1		1	1	1	1
Rördrom	1	1	1	1	1	1	1	1
Häger	1	1	1	1	1	1	1	1
Sångsvan	1	1	1	1	1	1	1	1
Sädgås	1							1
Grågås	1	1	1	1	1	1	1	1
Kanadagås	1	1	1	1	1	1	1	1
Vitk. gås	1			1	1	1	1	
Bläsand				1				
Snatterand						1		
Kricka	1	1	1	1	1	1	1	1
Gräsand	1	1	1	1	1	1	1	1
Årta				1				
Knipa	1	1	1	1	1	1	1	1
Småskrake							1	
Storskrake	1		1	1		1	1	1
Bivränk				1		1	1	
Brunglada		1						
Havsörn			1	1	1	1		
Brun kärrhök	1	1	1	1	1	1	1	1
Sparvhök					1	1	1	
Ormvränk	1	1	1	1	1	1	1	1
Fiskgjuse	1		1	1	1	1	1	1
Tornfalk	1	1	1	1	1	1	1	1
Lärkfalk	1		1	1	1	1	1	1
Järpe							1	
Orre	1		1	1	1	1	1	1
Rapphöna							1	
Vaktel				1			1	
Fasan						1		
Vattenrall	1		1	1	1	1	1	1
Kornknarr	1	1	1	1	1	1	1	1
Rörhöna	1		1	1				1
Sothöna	1		1	1	1	1	1	1
Trana	1	1	1	1	1	1	1	1
Strandskata							1	
M. strandpipare	1		1	1			1	1
Ljungpipare							1	
Tofsvipa	1	1	1	1	1	1	1	1
Myrsnäppa							1	
Enkelbeckasin	1	1	1	1	1	1	1	1
Morkulla	1		1	1	1	1	1	1
Storspov	1	1	1	1	1	1	1	1
Rödbena							1	
Gluttsnäppa			1	1			1	

Skogssnäppa	1	1	1	1	1	1	1	1
Grönbena	1		1	1		1	1	1
Drillsnäppa	1		1	1	1	1	1	1
Skrattnås	1	1	1	1	1	1	1	1
Fisknås	1	1	1	1	1	1	1	1
Silltrut				1				
Gråtrut	1		1	1	1	1	1	1
Havstrut			1			1	1	
Fisktärna	1	1	1	1	1	1	1	1
Silvertärna			1					1
Tamduva	1	1	1	1	1	1	1	1
Skogsduva	1		1	1	1	1	1	1
Ringduva	1	1	1	1	1	1	1	1
Turkduva	1	1			1	1	1	1
Gök	1	1	1	1	1	1	1	1
Sparvuggla								1
Kattuggla	1		1	1	1	1	1	1
Hornuggla				1				
Jorduggla					1			
Nattskärre	1	1	1	1	1	1	1	1
Tornseglare	1	1	1	1	1	1	1	1
Göktyta			1	1		1	1	
Gröngöling	1		1	1	1	1	1	1
Spillkråka	1		1	1	1	1	1	1
St. hackspett	1	1		1	1	1	1	
M. hackspett		1					1	1
Trädlärika	1	1	1	1	1	1	1	1
Sånglärika	1	1	1	1	1	1	1	1
Backsvala	1	1			1			1
Ladusvala	1	1	1	1	1	1	1	1
Hussvala	1	1	1	1	1	1	1	1
Trädpiplärka	1	1	1	1	1	1	1	1
Ångspiplärka	1	1	1	1	1	1	1	1
Gulärta					1			1
Forsärta	1	1	1	1	1	1	1	1
Sädesärta	1	1	1	1	1	1	1	1
Strömstare								1
Gärdsmyg	1		1	1	1	1	1	1
Järnsparv			1	1	1	1	1	
Rödake	1	1	1	1	1	1	1	1
Näktergal	1	1	1	1	1	1	1	1
Rödstjärt	1		1	1	1	1	1	1
Buskskvätta	1	1	1	1	1	1	1	1
Stenskvätta	1	1	1	1	1	1	1	1
Koltrast	1	1	1	1	1	1	1	1
Björktrast	1	1	1	1	1	1	1	1
Taltrast	1	1	1	1	1	1	1	1
Rödvingetrast	1	1	1	1	1	1	1	1
Dubbeltrast	1			1	1	1	1	1
Gräshoppsångare	1		1	1	1	1	1	1
Sävsångare	1	1	1	1	1	1	1	1

Kärrsångare	1				1	1		1
Rörsångare	1	1	1	1	1	1	1	1
Trastsångare				1		1	1	
Härmsångare		1		1	1	1	1	
Ärtsångare	1	1	1	1	1	1	1	1
Törnsångare	1	1	1	1	1	1	1	1
Trädgårdssångare	1	1	1	1	1	1	1	1
Svarthätta	1		1	1	1	1	1	1
Grönsångare			1	1	1	1	1	
Gransångare								1
Lövsångare	1	1	1	1	1	1	1	1
Kungsfågel	1		1	1	1	1	1	1
Gråflugsnappare	1		1	1	1	1	1	1
Svartv. flugsn.	1	1	1	1	1	1	1	1
Stjærtmes				1	1	1	1	
Entita			1		1	1	1	
Tallita				1				1
Tofsmes	1			1		1	1	1
Svartmes	1			1	1	1	1	1
Blåmes	1	1	1	1	1	1	1	1
Talgoxe	1	1	1	1	1	1	1	1
Nötväcka	1	1	1	1	1	1	1	1
Trädkrypare				1	1	1	1	
Törnskata	1	1	1	1	1	1	1	1
Nötskrika	1	1	1	1	1	1	1	
Skata	1	1	1	1	1	1	1	1
Kaja	1	1	1	1	1	1	1	1
Kråka	1	1	1	1	1	1	1	1
Korp	1	1	1	1	1	1	1	1
Stare	1	1	1	1	1	1	1	1
Gråsparv	1	1	1	1	1	1	1	1
Pilfink	1	1	1	1	1	1	1	1
Bofink	1	1	1	1	1	1	1	1
Grönfink	1	1	1	1	1	1	1	1
Steglits				1	1			1
Grönsiska	1	1	1	1	1	1	1	1
Hämpling		1		1	1	1	1	
M. korsnäbb	1		1	1		1	1	1
Större korsnäbb								1
Rosenfink	1	1	1	1	1	1	1	1
Domherre	1			1		1	1	1
Stenkäck				1				
Gulspurv	1	1	1	1	1	1	1	1
Ortolansparv								1
Sävspurv	1	1	1	1	1	1	1	1
	104	76	102	120	105	116	131	101

TOTALT 145 arter

Lag.

1. Ulla Wallin, Sven-Olof Eriksson
2. Björn Lindberg, Ulf Jacobsson
3. Per Andersson, Johan Andersson
4. Mattias Rudenvall, Johan Månsson
5. Bo Dahlström
6. Thomas Everlid, Magnus Köpman.
7. Andreas Sandberg, Lennart Sandberg
8. Bosse Carlsson.

Genomgång efter inventeringen. Från vänster Andreas Sandberg, Thomas Everlid och Magnus Köpman. Foto Sven-Olof Eriksson maj 2009

